

Motion till riksdagen 2025/26:3110

av **Larry Söder (KD)**

Moderniserad patientdatalag, för patientens rätt till en sammanhållen vård

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att modernisera patientdatalagen i syfte att säkerställa patientens rätt till en sammanhållen vård genom bättre informationsutbyte mellan vårdgivare, både över huvudmannagränser och mellan verksamheter med samma huvudman, och tillkännager detta för regeringen.

Sammanfattning

Patienten har rätt till en vård som hänger ihop. Lagstiftningen måste stödja det, inte stå i vägen. En moderniserad patientdatalag, utöver allt det som nu görs inom regeringen, är en förutsättning för trygghet, kvalitet och jämlik vård i hela landet.

Motivering

Patienten måste alltid vara i centrum. Utgångspunkten är att varje människa har rätt till en trygg, sammanhållen och säker vård. Så är det tyvärr inte i dag.

Brister kring regionernas it-system för hantering av patientuppgifter och dagens patientdatalag (2008:355) försvårar i praktiken för vårdgivare att dela nödvändig information. Det innebär att patienten ofta möter en vård som är fragmentiserad, där viktiga uppgifter inte följer med mellan vårdinstanser. Detta riskerar patientsäkerheten, ökar administrationen och tar tid från det som är vårdens kärna, mötet mellan patient och vårdpersonal.

Problemen syns tydligt på två nivåer:

- Mellan olika huvudmän, exempelvis mellan region och kommun eller mellan region och privata utförare.

- Mellan verksamheter inom samma region, där primärvården, sjukhusvården, psykiatri och habiliteringen ofta saknar tillgång till varandras journaler, trots att de arbetar med samma patienter.

Det är orimligt att patienten själv ska behöva bli informationsbärare mellan vårdens olika delar. Den äldre multisjuka människan ska inte riskera att viktiga uppgifter faller mellan stolarna när hon flyttas mellan sjukhus, vårdcentral och kommunens omsorg. Det pågår ett stort arbete inom regeringen för att förbättra hanteringen av uppgifter inom hälso- och sjukvården och omsorgen, där regeringen satsar på en nationell digital infrastruktur för hälso- och sjukvården. Ett uppdrag har getts till en utredare att möjliggöra en nationell digital infrastruktur för hälsodata i hela vårdkedjan. Detta ökar kvaliteten i vården och förbättrar patientsäkerheten. Utöver detta får vården nu rätt förutsättningar, såsom en nationell tjänsteadresseringskatalog (NTK) (adressregister) och patientdataindex (PDI). Regeringen har också satt igång ett omfattande lagstiftningsarbete för att undanröja hinder för effektiv delning av hälsodata och tillsatt en nationell samordnare för digital infrastruktur i hälso- och sjukvården.

För att emellertid bygga en trygg och tillgänglig vård måste även patientdatalagen moderniseras. En modern lagstiftning bör:

- Säkra patientens rätt till en sammanhållen vårdkedja, där informationsutbytet ska ske för patientens bästa, inte styras av organisationsgränser.
- Möjliggöra delning av information mellan olika huvudmän och inom regionen; vårdpersonal ska ha tillgång till relevant information för att kunna ge god vård.
- Frigöra tid till patientmötet, mindre administration och dubbelarbete när information finns tillgänglig.
- Stärka möjligheten till vård i hemmet och digital vård; vården måste kunna följa patienten där hon är.

Larry Söder (KD)